Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Motie uitval openbaar vervoer
Zaaknummer	23221-2024
B&W vergadering	7 mei 2024
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Behandelend ambtenaar	Matthijs Koops telefoon: 0572-347861, e-mail: matthijs.koops@raalte.nl

Kennis te nemen van

In de raadsvergadering van 7 december 2023 is een motie 'uitval openbaar vervoer' aangenomen. Naar aanleiding hiervan is er zowel ambtelijke als bestuurlijke afstemming geweest met de provincie Overijssel als concessieverlener. De bevindingen hiervan zijn opgenomen in voorliggende informatienotitie.

Inleiding

Op 11 december 2022 is EBS gestart met de concessie IJssel-Vecht. EBS verzorgt sindsdien het busvervoer en de treindienst Zwolle-Heino-Raalte-Enschede wordt door Keolis uitgevoerd. In zowel regulier ambtelijk als bestuurlijk overleg met de provincie is gesproken over de hoge rituitval en vertragingen in het bus- en treinvervoer. Dit fenomeen doet zich provinciebreed voor. De provincie erkent dat er te veel rituitval en vertragingen zijn en ziet in dat het reizen met het openbaar vervoer daardoor minder aantrekkelijk wordt. In de concessie IJssel-Vecht wordt de hoge rituitval en vertragingen in het busvervoer met name veroorzaakt door een structureel tekort aan chauffeurs bij EBS. Ook Keolis heeft in 2023 te kampen gehad met onvoldoende machinisten voor een betrouwbare uitvoering van het treinvervoer. De provincie ziet als concessieverlener in dat een betrouwbare dienstregeling van essentieel belang is en verwacht van de vervoerbedrijven dat zij zo snel mogelijk tot een stabiele, betrouwbare uitvoering van de dienstregeling komen binnen de mogelijkheden die de vervoerbedrijven hebben. Daarvoor zijn de volgende maatregelen getroffen.

Maatregelen busvervoer EBS

De provincie heeft op het moment dat de te hoge rituitval van structurele aard bleek EBS gevraagd een Plan van Aanpak op te stellen ter beperking van de rituitval. Dat heeft geleid tot onder andere langer rijden van zomerdienstregelingen in 2023 en acties voor werving van personeel. De verwachting daarbij was dat in kwartaal 4 van 2023 de personele capaciteit weer op orde was. Dit bleek echter niet het geval. De rituitval was zelfs verder toegenomen met de instroom van nieuwe concessiedelen.

EBS verwacht dat het nog tot het einde van dit jaar kan duren voordat er structureel voldoende personeel beschikbaar is voor een betrouwbare uitvoering van de aangeboden dienstregeling. Met EBS zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Met ingang van de laatste week van januari is een aantal chauffeursdiensten structureel uit de dagelijkse planning gehaald. Het betreft diensten die nu al geregeld kwamen te vervallen vanwege relatief weinig impact voor reizigers. De te vervallen ritten worden dan niet meer opgenomen in de digitale reisinformatie waardoor de reiziger niet meer verrast wordt door plots uitvallende ritten.
- Per 14 april 2024 is EBS een aangepaste dienstregeling gaan rijden door aanpassingen door te voeren in de frequentie van de buslijnen. ROCOV Overijssel is gevraagd hierbij advies uit te brengen.
  Voor de gemeente Raalte heeft de aangepaste dienstregeling de consequentie dat lijn 165 (Deventer – Raalte) in de avond na 19:00 uur in frequentie van 2 keer per uur teruggaat naar 1 keer per uur en dat er twee spitsritten komen te vervallen in de ochtend richting Zwolle en twee spitsritten in de middag richting Raalte in lijn 166.

Maatregelen treinvervoer

Bij de overgang van de treindienst Zutphen-Hengelo-Oldenzaal in 2023 naar Arriva zijn veel machinisten in dienst gebleven bij Keolis. Daardoor is het personeelstekort in deze concessie grotendeels opgelost. Daarnaast zijn er nieuwe machinisten aan het instromen. In januari zijn er daardoor geen ritten meer uitgevallen als gevolg van een gebrek aan personeel.

Kernboodschap

Er is afstemming geweest met de provincie over de te hoge rituitval en vertragingen in het openbaar vervoer. Er zijn inmiddels maatregelen genomen om de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer op korte termijn te verbeteren en op het aangeboden peil terug te brengen uiterlijk aan het einde van dit jaar. In het treinvervoer zijn er in januari geen treinritten meer uitgevallen en de dienstregeling van het busvervoer is voorlopig tot uiterlijk 15 december beperkt afgeschaald.

Vervolg

Busvervoer EBS

De aangepaste dienstregeling wordt tot uiterlijk 15 december 2024 gereden. Vanaf dat moment (ingangsdatum dienstregeling 2025) moet EBS toegezegd weer op het niveau van het aanbod uit de offerte gaan rijden. Het personeelsbeleid van EBS moet daar dan ook op gericht zijn. EBS heeft een Plan van Aanpak voor werving van personeel aan concessieverleners aangeleverd. Hieruit blijkt dat zij eind juni al over voldoende chauffeurs moeten beschikken om deze tijdig opgeleid te hebben voor de uitvoering van de volledige dienstregeling per 15 december 2024. De provincie wordt periodiek geïnformeerd door EBS over de voortgang van de werving. Begin juli is dan ook een eerste ijkmoment om te beoordelen of EBS aan haar toezegging zal kunnen voldoen. Zo nodig dient EBS dan separaat een alternatief vervoerplan uit te werken waarmee een betrouwbare dienstregeling geboden wordt per 15 december 2024. Op het moment dat EBS op 15 december 2024 niet in staat is het aangeboden voorzieningenniveau betrouwbaar uit te voeren, blijft EBS in gebreke. De provincie is dan voornemens in dat geval over te gaan tot nader te bepalen sancties.

Uitsluitsel over het oplossen van het personeelstekort EBS kan niet worden gegeven

EBS heeft toegezegd uiterlijk 15 december weer op het aangeboden voorzieningenniveau te kunnen rijden. Uitsluitsel over of dit lukt kan niet worden gegeven omdat er een aantal onzekere factoren van invloed kunnen zijn:

- Een hoog ziekteverzuim. In de concessie IJssel-Vecht is het ziekteverzuim gedurende 2023 gestaag naar beneden gegaan, maar de laatste maanden neemt het weer toe. Daarnaast is het ziekteverzuim onder het overgenomen personeel hoger dan waar rekening mee is gehouden.

- Hoge uitstroom van chauffeurs. Als gevolg van een hoge gemiddelde leeftijd en afspraken in de CAO, het generatiepact en de Regeling Vervroegde Uittreding is er de laatste jaren een hogere uit- dan instroom van personeel.
- Een krappe arbeidsmarkt. In de openbaar vervoersector, maar ook in andere sectoren is het vinden van nieuw personeel lastig.
- Uitbreiding van het voorzieningenniveau. EBS heeft het personeel van Connexxion en Arriva uit de concessies IJsselmond en Lelystad overgenomen. Eerder gold dit ook voor personeel van Keolis uit de noodconcessie IJssel-Vecht. EBS biedt echter een uitgebreidere dienstregeling dan in de voorgaande concessies. Er is onvoldoende personeel vanuit overname, werving of opleiding beschikbaar gekomen om de toename in het vervoeraanbod ook goed en betrouwbaar uit te kunnen voeren.

In diverse concessies in Nederland zijn deze problemen ook aan de orde en wordt er gereden met aangepaste dienstregelingen.

Communicatie

Op www.rrreis.nl en de reisplanners wordt alle informatie aangegeven over de aanpaste dienstregelingen.

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris	de waarnemend burgemeester
Monique van Esterik	Arco Hofland